

NEMŠKI ODPOR NA ZAPADNI FRONTI PADA

Amerikanci prodrli
skoro brez odpora skozi
dve milj nemškega
obrambnega zida

PARIZ, 1. februarja. — Amerikanci so danes južno od Aachena prodrli dve milj in pol globoko skozi nemške obrambe, ki niso bile še nikdar prej predrte, in so pri tem naleteli na tak šibak odpor, da jim dalje bolj raste prepričanje, da so Nemci oslabili svoje obrambe na zapadni meji rajha, da ojačajo svojo fronto na vzhodu.

Amerikanci so udarili na 40 milj dolgi fronti skozi tankovske pasti in betonske utrdbe in širili vdor v Siegfriedovo linijo napram skoro neverjetno lahkega odpora.

Niti enega nemškega tanka na vidiku

Nekatere enice prve ameriške armade na čelu naskoka so odkrile, da so Nemci zbežali z orožjem in municijo, predno so jih Amerikanci mogli doseči. Tretja armada, ki je zavzela Winterscheid in prodrila na postojanke, ki se nahajajo samo sedem milj in pol od Pruma, je napredovala tri milje in pol v notranjost Nemčije, ne da bi opazila en sam nemški tank.

Amerikanci pustijo orožje v Evropi po porazu Nemčije

WASHINGTON, 1. februarja. — Danes se je zvedelo, da so ameriške vojaške oblasti sklenile, da se bo vse orožje, ki ga rabijo ameriške armade v Evropi, po porazu Nemčije pustilo tam, in da bodo armade, ki bodo iz Evrope poslale na Pacifik, za boj proti Japoncem dobile popolnoma novo opremo. Sklep je bil napravljen, ker se smatra, da se bo na ta način prihranilo mnogo časa, ki bi se ga potrebovalo za prevoz orožja iz evropskega vojnega gledališča na Daljni vzhod.

V tem tihi pojasnilo, zakaj demobilizacije vojnih industrij, in zakaj se poudarja potreba rastoče produkcije v vojni industriji.

Opozarja se tudi, da medtem, ko bo opremljanje ameriških armad iz Evrope po prihodu na Pacifik z novim orožjem stalo več kot pa če bi se staro orožje prepeljalo, pa bo to odtehtano s tem, ker se bo hitreje končala vojna in bodo torej življenjske izgube manjše.

Naši fantje-vojaki

Dne 23. januarja je odšel k vojakom Stanley Cermelj, sin Mr. in Mrs. Joseph Cermelj, 15931 Whitcomb Rd. Pred svojo vsem prijateljem in znancom, ter se zahvaljuje za odhodnico, ki so mu jo pripravili, in za lepa darila.

TITOVO PRIZNANJE LA GUARDIJI

Lansko leto, ko se je minister g. Sava Kosanović vračal iz Amerike v Evropo, se je med ostalimi prijatelji tudi osebno poslovil od župana New Yorka, Fiorello H. La Guardia, in se mu zahvalil za prijateljstvo, katerega je on ob mnogih prilikah izkazal za Narodno osvobodilno borbo naših narodov in maršala Tita. Župan La Guardia je to priliko porabil, da je preko gosp. Kosanovića poslal maršalu pozdravno pismo in priznanje za njegovo junaško vodstvo narodne borbe.

Nekaj tednov kasneje je gosp. Kosanović posestil Jugoslavijo in ko se je dne 19. avgusta l. l. sestal z maršalom Titom, mu je izročil pismo za župana La Guardia.

Ginjen ob tej pažnji in izrazu prijateljstva župana in naroda največjega mesta v Ameriki je maršal izročil Kosanoviću pozdravno pismo za župana La Guardia in z pismom mu dal v znak hvalečnosti, avtografično sliko in revolver, katerega je nosil s seboj skozi tri leta borbe proti okupatorju v Jugoslaviji. S posredovanjem gosp. Kosanovića so darovi pred kratkim konečno dospeli v Ameriko.

Župan La Guardia je bil ves vesel tega priznanja in počastitve. Slika in pismo stojita v okvirju na njegovi pisalni mizi v mestni hiši, medtem ko ima revolver vedno dobro pod ključem.

Slika prikazuje župana La Guardia, držeč revolver, in na mizi stojita zgoraj omenjeno pismo in slika. Županom sta naši poznani administrativni tajnici Zdrženega odbora južnoslovanskih Amerikancev, Miss Charlotte Muzar in Miss Ančka Traven. Slika je bila posneta v mestni hiši New Yorka dne 6. januarja t. l.

Amerikanci rešili 510 mož iz japonskega ujetništva

Med trojico rešenih Clevelandčanov
je en Slovenec, Peter Paul Pirnat

GLAVNI STAN, LUZON, 1. februarja. — Snoči so ameriški strelci in filipinski gerilci vprizorili držen komando vpad preko japonskih linij in izvršili prvo masno rešenje zavezniških ujetnikov, ki so se nahajali v japonskem vojnem ujetništvu. Privredli so nazaj 510 mož, med katerimi so bili veterani bojev na Bataanu, Corregidorju in pri Cavite.

Rešilno ekspedicijo je tvorilo 121 članov 6. strelskega bataljona in 286 treniranih filipinskih gerilcev, ki so prodrli 25 milj globoko preko japonskih linij in vprizorili napad na taborišče pri Cabanatuanu, 70 milj severno od Manile.

"Noben incident v tej kampanji ni dal toliko osebnega zadovoljstva," je izjavil gen. MacArthur.

Med rešenimi ujetniki so trije Clevelandčani in eden od teh je Pvt. Peter Paul Pirnat, čigar dom v Clevelandu je bil na 716 E. 160 St. On je bil med ameriški vojniki, ki so bili zajeti na Bataanu.

Napad je bil izvršen s toliko preciznostjo, da je bilo tekom njegove izgubljenosti samo 27 Amerikancev, trije pa so bili ranjeni, medtem ko je bila japonska posadka popolnoma uničena.

V bitki z Japonci, ki so imeli podporo tankov, so Amerikanci ubili 523 Japoncev in uničili 12 tankov.

Eden izmed ameriških ujetnikov je v razburjenju umrl od

Drastičen ukrep, da se prihrani čim več kuriva

Snoči se je vršila v Mestni hiši seja trgovskih organizacij, po kateri je župan Thomas A. Burke naznanil, da je bilo sklenjeno, da prihodnji ponedeljek ostanejo zaprte vse trgovine, gledališča in gostilne, kegljišča, bingo igralnice, nočni klubi in restavracije, razen nekaj izjem, da se prihrani čim več kuriva, dokler obstoječa kriza ne bo končana.

Včeraj je v Clevelandu dopelo več tisoč ton premoga, s katerim se je zadovoljilo najbolj nujnim slučajem pomanjkanja, toda položaj je še vedno resen.

Gov. Lausche je v Columbusu izjavil, da stoji država pred katastrofo, ako se kurivo takoj ne začne drastično hraniti, nakar je ukazal, da pričeni v soboto vsi državni uradi razen onih, ki so potrebni za zdravje in varnost javnosti, zaprti vrata in ostanejo zaprti skozi tri dni, t. j. v nedeljo in ponedeljek.

Governor je apeliral na župane širom države, da podvzamejo slično akcijo in da preko nedelje zapro vsa javna poslopja in da šole v državi ostanejo zaprte do torka zjutraj.

Pet nacijskih ujetnikov obsojenih na smrt radi umora

NEW YORK, 1. februarja. — Revija "Newsweek" poroča v svoji tekoči izdaji, da je bilo v Camp Tokawa v Oklahomi pet nemških vojnih ujetnikov obsojenih na smrt, ker so 5. novembra 1943 umorili nekega svojega soujelnika, in da sedaj čakajo na eksekucijo v zvezni jetnišnici.

Poročilo pravi, da je petorica pri obravnavi, ki je bila prva te vrste, ponosno priznala, da so umorili narednika Johana Kunze-ja, katerega so smatrali za "izdajco napram rajhu in firerju," ker je ameriškim častnikom baje dal informacije, o katerih so smatrali, da so bile velike važnosti za zavzeznike pri bombardiranju Hamburga.

Soujelnik v taborišču do smrti pretepen

Kunze je bil najden ubit, potem ko so ga soujelniki pretepli s palicami in steklenicami.

Vojaško sodišče ni na podlagi vojnih paragrafov moglo storiti drugega kot izreči smrtno obsodbo, pravi poročilo, ki dostavlja, da so bili obtoženci z obsodbo "popolnoma zadovoljni."

Imena na smrt obsojenih so: Walther Bayer, Berthold Seidel, Hans Demme, Willie Scholz in Hans Schomer.

Se en Neme ubit od soujelnikov

Petorica je bila deležna obrambe zagovornika, ki ga je imenoval vojaško sodišče, poleg tega jim je bilo dovoljeno izbrati nemškega odvetnika, ki je bil izbran izmed ujetnikov.

Nacijski odpor pred vrati Berlina je postal jačji

25 delavcev obolelo po obedu v tovarni

V sredo popoldne je 25 žensk in moških, ki so zaposleni v oblačilni tovarni Joseph & Feiss Co. na W. 53 St. resno obolelo za zastrupljenjem, ki je bilo očitno posledica obeda, ki so ga imeli opoldne v tovarniški restavraciji. Jed, ki je povzročila zastrupljenje, je obstojala iz "pacanih", jezikov in jajec. Mestne zdravstvene oblasti so odredile temeljito preiskavo.

Delavce, ki so vsi zboleli popoldne, so policijski ambulanci odpeljali v bolnišnico. Kakor izjavljajo delavci, je bil obed jako okusen in med jedjo ni bilo nobene pritožbe. Vtis obstoji, da je bil "pacan" jezik pokvarjen.

Vesti z bojišč

Umrli - ranjeni - ujeti

PFC. EDWARD CECELIC

Kot smo že poročali, je 21. decembra umrl na bojišču Pfc. Edward Cecelic. K vojakom je bil vpoklican v aprilu, 1942 leta, preko morja pa je bil poslan v avgustu 1943. Dne 10. julija je bil v akciji ranjen v Franciji, za kar je prejel odlikovanje "Modrega srca."

Pokojni mladenič z apušč brate Johna, Josepha, Lou, v Mentor, O., in Pvt. Franka, ki se nahaja nekje v Franciji. Njegov oče, Joseph Cecelic pa je pred par dnevi umrl v bolnišnici po daljši bolezni.

Klišej posodila iz prijaznosti "Nova Doba"

IZREDNA SEJA PROG. SLOVENK

Članice glavnega odbora Progresivnih Slovencev, ter zastopnice za relifni odbor, se obveščajo, da se v soboto, 3. februarja vrši zelo važna izvanredna seja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 8. uri. Ukrepalo se bo o važnem pismu, ki se ga je prejelo od WRFASDD odbora, zato se prosijo zastopnice vseh krožkov, da se udeležijo.

niju 1944 obsojena dva nemška ujetnika, Eric Gaus in Rudolph Straub.

Rdeča vojska dospela do Odre severno od prestolice; Nemci pravijo, da stoji Rdeča vojska 30 do 40 milj od Berlina

LONDON, petek, 2. februarja. — Nemška komanda je danes naznanila, da so Rusi dospeli do zamrznjene reke Odra 30 do 40 milj severno od Berlina, medtem ko vsa znamenja kažejo, da odpor nemških sil pred vrati prestolice postaja jačji.

Moskva je snoči naznanila, da so ruske čete obkolile Schneidemuehl v Pomeraniji in zavzele poljsko trdnjavo mesto Torun, ki je bilo že več dni oblegano od sovjetskih sil.

Moskva postavlja Ruse 59 milj od Berlina

Poročila iz Moskve, ki so vedno konservativna, postavljajo prednje ruske čete 59 milj severovzhodno od Berlina, kjer so Rusi včeraj zavzeli Duhringshof, 18 milj od Kustrina, ki je ena izmed zadnjih trdnjav, ki zapira pot v nemško prestolico.

Toda berlinska poročila pravijo, da so Rusi sovražne sile severno od reke Warthe prodrli do Odra na točki, kjer se Wartha izliva v Odro, in dostavlja, da so Rusi tam naleteli na "odpor novih nemških rezerv."

Kustrin leži 40 milj severo-

Gleissen zavzet

Nemci tudi priznavajo, da so Rusi v prodiranju proti severu zavzeli Liebenow, ki leži 37 milj od baltičke luke Stettin.

Južno od Warthe so Rusi zavzeli Hammer, in tudi Koenigsvalde, ki leži 25 milj od Kustrina, ter Schwerin. Poleg tega so Rusi zavzeli Gleissen, kar pomeni, da se nahajajo samo 29 milj od Frankfurta ob Odri.

Kot kažejo vsa znamenja, stremi ruska komanda za tem, da vrže okrog Berlina velike klešče svoje vojaške sile, poleg tega, da maršal Zukov vodi močan frontalni napad na nemško prestolico.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Johnstown, Pa. — Po par dnevi bolezni je 18. januarja umrl Anton Kushar, star 56 let in doma od Borovnice. V Ameriki je bil čez 40 let in skoraj ves čas v Franklinu pri Johnstownu. Zapušča ženo, več odraslih otrok in brata. Bil je član SNPI in UMW of A. — Cvetličarka Mary Thomas je bila obveščena, da je padel na bojišču njen sin Sgt. John Thomas, star 28 let. V bitkah v Italiji je bil šest mesecev in dvakrat ranjen; po ozdravitvi je bil poslan v Francijo, kjer ga je doletela smrt. Poleg matere zapuščata tri poročene sestre in brata, ki je tudi nekeje na fronti. — Caroline Miklaucich je prejela vest, da je bil ranjen na bojišču njen mož Charley. — Sporočeno je tudi, da je bil nevarno ranjen Sgt. Pete Zakula, ki je bil odlikovan za hrabrost. Ta mladenič, rodom Srb, je bil na široko poznan zlasti med mladino, ker je bil izvrsten atlet v žogometu.

Imperial, Pa. — Družina Frank Kerin je bila obveščena od vojnega departamenta, da je njen sin Frank pogrešan na zapadnem bojišču v Evropi od 17. decembra. Enako je bil obveščen John Sheffler, da je bil ranjen njegov sin Joseph, ki se nahaja v bolnišnici.

V ZADNJE SLOVO

Članice društva Carniola Hive št. 493 T. M. so prošene, da se zberejo nocoj ob 7:30 uri v Zletozem pogrebni zavodu, 6502 St. Clair Ave., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Jennie Merhar.

Novo izkrcaje blizu Manile je razklalo Japonce

LUZON, 2. februarja. — Čete ameriške tretje armade so danes vprizorile svojo tretjo amfibijsko operacijo v teku enedne tedna, ko so se izkrcale na obali Luzona pri Bantanganu, 41 milj južnopolno od Manile, in s tem postavile filipinsko prestolico v sredo klešč, sestojeh iz dveh armad, ki sta samo 66 milj narazen.

Japonska sila, ki brani Manilo, je bila s tem razklana na dvoje. Enajsta divizija sedme armade se je izkrcala pri Nasugbu, 20 milj južno od Corregidorja, brez izgube enega samega življenja, potem pa je začela prodirati proti severu, da ustvari stik s četami šeste armade gen. Kruegerja, ki prodira proti Manili od severa in se nahaja samo 22 milj od obronkov filipinske prestolice.

V Švici so iznašli ure, ki so opremljene z gramofonskimi ploščami. Kadar hoče kdo vedeti, ponoci koliko je ura pritise na gumb in ura mu pove pravi čas.

Vsem vdovam in dekletom, ki si želijo za moža mladega in lepega fanta, bo dala lekcijska—kako ga dobiti—sama

"VDOVA ROŠLINKA"

na pustno nedeljo, 11. feb., ob 7. uri zvečer, v S. N. Domu Vstopnina 75c

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PROGRAM SRBSKE OSVOBODILNE FRONTE

Radio "Svobodna Jugoslavija" je nedavno objavila apel Narodne osvobodilne fronte Srbije, v katerem poziva "vsakega, ki pošteno misli in se zaveda," da se priključi ti fronti z namenom, da se uveljavi sledečih deset točk:

1. Mobilizacija vseh srbskih narodnih sil, da se izpelje osvobodilna borba proti fašističnim vpadnikom in njihovim hlapcem.
2. Aktivno sodelovanje v dosegu vseh namenov, za katere se vodi osvobodilni boj.
3. Aktivno sodelovanje v obrambi narodnih in demokratičnih vrednot, katere je pridobila osvobodilna vojna, kakor tudi sodelovanje pri osnovanju narodne vlade.
4. Aktivno sodelovanje v konsolidiranju bratstva in vojnega edinstva srbskega naroda z ostalimi narodi v Jugoslaviji, v skupnosti enakopravnih narodov v demokratični federativni Jugoslaviji in sicer na temelju pravice, da vsak narod sam sebi odloča v duhu sklepov AVNOJ-a in Narodne osvobodilne skupščine Srbije.
5. Vpostavljenje Narodno-osvobodilnih oblasti od kmetijskih do najvišjih državnih organov na širokem demokratičnem temelju in sicer z aktivnim sodelovanjem in kontrolo naroda, kakor tudi podeljevanje demokratičnih pravic državljanom z izjemo onih, kateri so sodelovali z vpadniki in njihovimi pomočniki ter z onimi, ki so povzročili poraz naše domovine.
6. Izločenje iz državnega ustroja vseh kolaboratorjev in pristašev fašističnih vpadnikov.
7. Obnova ekonomskega življenja v državnih in privatnih sferah gospodarstva ter mobilizacija vseh sredstev in sil za razvoj gospodarstva.
8. Obveznost, da bo mladina vzgojena v duhu edinstva in borbe za splošen dobrobit v korist naroda brez ozira na politično prepričanje.
9. Obveznost, da bodo vse skupine in stranke, katere tvorijo Združeno narodno osvobodilno fronto v Srbiji, sodelovale v medsebojnem sporazumu za rešitev vseh vprašanj, ki se tičejo sfere obveznosti tega političnega načela.
10. Obveznosti Izvrševalnega odbora Fronte so veljavne za vse člane te fronte.

Združene narodne strokovne unije v Jugoslaviji so začele iskati dovoljenja, da prevzamejo aktivnost pri delu Mednarodnega unijskega kongresa, kateri se bo vršil v Londonu.

Po sporočilih centralnega odbora jugoslovanskih unij, je formalna obnovitev unijskega gibanja v popolnem zamahu po vseh krajih osvobodene Jugoslavije. Vesti tudi dodajajo, da se bo 20. januarja vršila konferenca vseh strokovnih unij v Jugoslaviji.

Beograjski list "Borba" od 8. januarja t. l. komentira nedavno noto Albancev, poslano vladam Združenih držav, Velike Britanije in Sovjetske zveze, v kateri iščejo priznanja nove demokratične vlade v Albaniji in pravi:

"Priznanje demokratične vlade v Albaniji je potrebno ne samo radi tega, da se ohrani in utrdi prijateljstva med albanskim narodom in Združenimi silami za časa krvave vojne proti Hitlerjevi Nemčiji, ampak tudi radi tega, da se okrepi sodelovanje med Albanijo in zavezniškimi deželami, da se tako završi borba proti Nemčiji s popolnim uspehom."

Med narodnimi osvobodilci v Jugoslaviji

(Kenneth Matthews)

V Jugoslaviji mora biti človek vedno pripravljen na nenaden in hiter odhod, pa niti obrniti se ne sme kakor svetopisemska Lotova žena. Čudovito je, kakšno solidno organizacijo imajo partizani. Pošiljam vam to pismo iz srede same borbe v Sloveniji, okrog nas pa leži v velikem ločku, katerega premer ne morem niti izmeriti, upravni aparat moderne države: "ministerstva," časniki, šole, pošta, telefon, električna napeljava. Slovenska narodna banka in Narodni osvobodilni odbori. Varnost in stabilnost teh ustanov je bila mogoča z delom, ki ga partizani imenujejo "konspiracija."

Predvsem je v tej deželi vse polno skrivališč. Tu je od vrha do tal vse preraščeno. Po dolinah raste korusa, ki je tako visoka, da lahko skrije človeka, ki v njej stoji pokonci. Majhni grički so polni grmovja in praproti, gore pa so veličastne kot katedrale, pokrite z velikimi temnimi gozdovi; po tleh je polno listja in med njimi cvetejo ciklame. Človek bi dejal, da se tu lahko skrije povsod, kjer koli, ampak temu ni tako. Sovražnik je točno poučen o pokrajini, ve pa tudi, kje žubore studenci. Pogostokrat so morali osvobodilci v suhe predele in so bili primorani zato prenašati vodo dve do tri ure daleč.

Važno je tudi, da se skrbno prikrivajo dohodi k partizanskim postojankam. V ta namen so potrebni posebni postopki; dnevno prihaja in odhaja sem in tja na sto in sto bojevnikov. Kakšen je ta postopek, tega pri najboljši volji ne smem izdati. Opazil sem pri njih dva načina.

Pogosto se partizani skrivajo po kakšnih jamah. Te so razne velikosti, včasih taka luknja sprejme komaj po en zaboj municije, včasih pa skrije ves štab. Večkrat sem obiskal te katakombe, ki so izvrstno opremljene in še boljše prikrite.

Skoro sleherni bojevnik ima nekaj spominov na kraške jame. Po ves dan je včasih čepel v kakšni luknji, sanjal o preteklih borbah in pripravljaj nove načrte, medtem, ko je sneg zunaj ležal na debelo.

Nekoč sem se namenil, da z dvema prijateljskima, ki sta že večkrat napravila to pot, obiščem neko skrivališče. Prijatelj sta mi dejala, da je 40 minut hoda do tam, toda ko smo vsi trije iskali že polni dve uri, sta prijatelja priznala, da smo se izgubili. Eden od njiju, Amerikaneec, se je popraskal za ušesom in dejal: "Prisežem, da nismo bili oddaljeni več kot 300 jardov." Seveda ni ta prisega nič pomagala, morali smo nazaj k bližnji partizanski postojanki in prositi za vodnika. V resnici je bilo tako kakor je dejal Amerikaneec.

Nenadoma smo zagledali lesono kolibico med grmovjem in kar verjeti nismo mogli, da je nismo sami poprej opazili. Mlad Amerikaneec nas je sprejel. Prostor je bil ves napolnjen s trofejami, med njimi nemška strojničnica. Na steni je visela Titova slika in seveda tudi nekaj fotografij slovenskih deklet. Amerikaneec nam je pripovedoval, da je sovražnik že trikrat prišel v teku vojne sem gori, ali tega prostora ni izvohal.

Bojevnik prav pridno uporabljajo načelo razpršitve. To se pravi, da posamezne člene organizacijske verige razmečejo

po raznih okoliših, tako da če bi sovražnik tudi nekatere zalotil, ne bi pri tem trpela celotna organizacija. Postojanke so označene s številkami, kakor je to slučaj tudi na samem bojišču. Na primer bili smo v postojanki 21, 68 in 100. Pri tem bojevnik skrbno pazijo na to, da čim manj ljudi ve za postojanke. Tisti, ki vedo za eno, ne vedo za ostale. Tako na primer vodnik, ki te ima pripeljati na postojanko 21, ne ve, kje leži postojanka št. 20. Najbolj skrbno pazijo na zdravstvene pogoje. Če mora zdravnik na neko postojanko zaradi operacije ranjenca, mu zavežejo oči. Pa tudi ranjenci sami imajo oči zavezane.

Kljub temu, da so Nemci v teh krajih vedno potegnili kratki konec, so partizani do skrajnosti pazljivi. Taki kakršni so bili prvi dan borbe in taki bodo ostali, dokler ne bo utihnila zadnja puška.

Nemci nas imenujejo bandite. Pravijo, da se borijo proti hordam banditov. Kraj, kjer sedaj pišem to pismo, je za Nemce "banditsko gnezdo." Zdi se mi, da ima beseda "bandit" v nemščini drugačen pomen. Kako naj imenujejo drugače božansko umetnost gospodične Simčičeve, ki je prišla k nam iz ljubljanskega narodnega gledališča, ali kako naj imenujejo učenjaka, profesorja Zwitterja, ki je ravnatelj Znanstvenega instituta.

Mogoče ni odveč, če vam predstavim nekaj "banditov," na primer majorja Nataša. Videl sem jo prvič na dan svojega prihoda. Bila je na letališču in se trudila med ranjenci. Nikoli bi si ne mislil, kaj je vse storila za njih evakuacijo. Začudil sem se, ko sem zagledal zlató zvezdo na njenem rokavu. Še bolj pa me je iznenadila junakinja Adamičeve knjige "My Native Land," Slovenka, študentka medicine, ki je stala s fantom na slovenskem hribočku (to je bilo, še predno je vojna pričela) in sta skupno kovala načrte za boljšo Jugoslavijo. Kasneje so Lah razglasili, da je storila samomor v trenutku, ko so jo zasačili v kleti, kjer je ležala ranjena bojevnik.

Vprašal sem jo: "Torej niste umrli?" — "Ne," je odgovorila in se nasmejala: "Saj vidite, da sem še živa." V treh letih so te male pridne roke napravile najtežje operacije. Nekega dne pa so Nemci v času svoje ofenzive napadli tudi bolnišnico in slišala je ranjence klicati na pomoč v trenutku, ko so prusijaški morilci prihajali. Major Nataša vodi sedaj neko drugo vojno bolnišnico. Mislim, da je Nemci ne bodo našli, toda Nataša spi kljub temu s strojničnico pri postelji.

Vedno je nekaj čudovitega, če srečamo v življenju ljudi, o katerih so nam prej pripovedovali. O majorju-generalu Stanetu, ki je poveljnik Narodno osvobodilne vojske v Sloveniji, mi je pripovedoval Novozelandec Jack Denvir, ki se je dve leti boril v Narodno osvobodilni vojski. Denvir mi je pripovedoval, da je Stane "dober" vojak, toda najvišji angleški častnik, ki je te kraje obiskal, mi je dejal, da je Stane pravi "genij" za bojevanje v gerilski vojni. Stane je bivši bankir, bivši brigadir Mednarodne brigade in eden prvih komunističnih borcev v Jugoslaviji.

Drugi večer po prihodu so me povabili na večerjo s Stanetom

in drugimi gosti. Izgledal je kakor tipični Londončan, majhen, inteligenčen in poln humorja. Med delom stalno čita novice in brzojavke. Kadar govori z generalom Avšičem, ki je bil že pred vojno višji aktivni častnik, se očitno pokaže zedinjenje stare jugoslovanske vojske z novo osvobodilno armado zedinjenje, o katerem so nekateri mislili, da je nemogoče.

Slučajno sem srečal starega majorja, ki ima 69 let. Srečala sva se v stari kmetijski hiši; izgledal je kot kmet z velikimi brki. Bil je major že pod staro Avstrijo. Povedal mi je, kako so v začetku pomagali bojevnikom: "Bilo jih je komaj za pol ducata. Na skrivaj smo jim nosili hrano. Včasih smo mislili, da ne bodo vzdržali. Ko pa so nas Lah zapustili in ste prišli vi, Angleži, smo vedeli, da bodo uspeli."

Nato mi je svečano zatrdil, da "so morali storiti vse, da bi se ohranil slovenski jezik v Evropi." Zdel se mi je kot vsi drugi tisoči in tisoči, ki potrpežljivo prenašajo vse težave osvobodilnega gibanja.

Božidar Jakac je mednarodno znani umetnik. Morda ste že videli njegov portret maršala Titla. Pokazal mi je original — risba je napravljena z rdečim pastelom. Vse njegove slike je zaplenil sovržnik v Ljubljani. Namesto tega pa hrani proklamacijo kvizlingov v Ljubljani, s katero so ga počastili z besedo "izdajalec." Tudi Jakac je preživel nekaj mesecev v podzemeljskih votlinah. Ima sliko, na kateri je on sam, medtem ko riše maršala Tita v neki bosanski katakombi. Sedaj živi v mali hišici pod hruško in kostanjem in portreti bojevnikov, ki mu plačujejo ravno take honorarje, kakršne dobivajo oni sami zato, ker se bore, to je — nič. Njegov album je ena sama narodna biografija: maršal Tito, Jože Vidmar, general Stane, cela vrsta angleških, ameriških in ruskih častnikov, ki so obiskali Slovenijo, major Jones, ki je vodil prvo angleško vojaško misijo itd. Jakacov album bo lepa spominska knjiga.

Micko sem obiskal na nekem majhnem hribočku, ki ni prav poseben primeren prostor za njegove otročičke, ki ima komaj teden dni. Micka je bila pridna bojevnik, čeprav je imela še otroški obraz. Zaljubila se je v tovariša, ki se je boril v njeni brigadi. Politični komisar ju je poročil na bojišču. Nekega dne je bil njen mož ubit, ona sama pa ranjena. Vrnila se je k truplu svojega moža in mu sama izkopala grob. S težko rano je ležala na kraju, ki ni prav nič primeren za ranjeno mater. Zdravo dete je spalo pod svilenim pokrilom — padala. Vsakdo, ki je šel tod mimo, je rad pogledal to malo stvarco. Karkoli sem videl v tej vojni, me ni tako ganilo, ko tale prizor. Kar srečen sem biti "bandit" v taki družbi. — ("Bazovica")

Urednikova pošta

Shod SANSa v Euclidu

Mlada in agilna podružnica št. 106, SANSa v Euclidu, O., priredi v nedeljo, dne 4. februarja ob 3. uri popoldne, velik javen shod v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Kot glavni govornik nastopi poznani Joško Oven iz Chicago. On slovi kot eden najboljših slovenskih govornikov v Ameriki. Je izvrstno podkovan o političnih, socialnih, gospodarskih in kulturnih zadevah. Poleg tega

je tudi dober humorist, kar pokaže, da spravi poslušalce v veselo razpoloženje. Poleg Ovna bosta imela kratke nagovore tudi glavna odbornika SANSa, odvetnik Leo Kushlan in Janko Rogelj.

Namen tega shoda je, da se širša javnost seznani s čiji in nameni Slovenskega ameriškega narodnega sveta in da sliši najnovejše vesti iz naše tužne domovine. V Euclidu se je že odzvalo lepo število rojakov ključu naše podružnice, toda vzlic temu jih je še precej, ki so, bodisi brezbržni napram vsaki akciji za pomoč našim siromakom, ali so zapeljani od nasprotnikov. Vsi ti so vabljeni, da se vdeležijo tega shoda brez ozira na prepričanje. Poleg tega pričakujemo tudi rojake iz ostalih delov Clevelanda in okolice.

Po shodu se bo vršil zanimiv spored, sestojč izključno iz euclidskih amaterjev. Do sedaj so pripravljene sledeči: Pevski zbor "Slovan", plesalka in akrobatinja, Jacqueline Ivančič, harmonika in kitara, Pike duet, sopranistinja Sally, Hrvatini, pevka Betty Novak in Frances Mavrich, spremljevalka na glasovir.

Zvečer se bo vršil ples pod vodstvom popularne Zalokarjeve orkestre, v spodnjih prostorih pa prosta zabava. Vstopnina za shod je prosta, za ples pa 50c. Razume se, da bo odbor skrbel tudi za vse druge ugodnosti, ki so s tem v zvezi.

Ker je to prva večja priredba naše podružnice in ker se baš sedaj snuje nova Jugoslavija, naj bo ta shod spontana manifestacija Slovanov, ki so pokazali čudovito odporno silo napram italijanskemu in nemškemu fašizmu. Danes igra vsakemu Slovanu srce, ko vidi kako podijo ruske armade Nemce nazaj, odkoder so prišli. Na obzorju vstaja zarja svobode, enakopravnosti in bratstva!

Odbor.

Zanimiv shod v nedeljo

Euclid, Ohio. — Shod v Euclidu za pomoč našim v stari domovini se vrši v nedeljo, 4. februarja. Pričetek ob 4. uri popoldne.

Bodimo usmiljeni, in usmiljenje bomo dosegli.

Zopet se nam približuje po-

mlad, doba v kateri se vsa narava prebujala k novemu življenju. Po dolgi mrzli zimi bo zopet solnce prebudilo mrtvo naravo in jo prenovilo z zelenjem in rožicami, ptičke bodo zopet zapele, človek, pomlad je tukaj. Vstani k vstajenju, vojaki bo konec in naši fantje se bodo zopet vračali k zlati mamici in očetu na njih dom.

Po dolgih štirih letih bodo tudi naši bratje in sestre v širši nekdanji domovini svobodno vstali in se vračali na njihova porušena domovja, poiskati svojega dragega očeta, mater, otroke, sestre in brate; koliko jih bodo našli še živčih, se ne ve. Ampak vsi ti, kateri bodo toliko srečni, da se zopet združijo in se ponovno objamejo in ljubijo, bo prizor nekaj, kar ne more nihče popisati. Vsi ti revčki bodo pa brez vseh sredstev, imeli ne bodo drugega kot samo bridkost življenja, vsa druga so jim vzeli tirani. Vsa ta srca bodo iskala pomoči. Odkod? Od nas, strica in tete iz Amerike. Drugi, kateri jih nimajo, so pa odvisni od nas, krvnih bratov in sester, katerih bije eno in isto srce, mi nas živi ena in ista duša, mi vsi govorimo eden in isti jezik v našem srcu se pretaka njihova kri. Vsak izmed nas lahko nekaj pomaga, in vsak med nami lahko obriše prve solze, ki kapljejo po bledelem licu revne zapuščene slovenske matere, daleč tam pod zvezdnatim nebom njenega porušenega doma.

V imenu vsega božanstva, kar še svetega poseduje naše srce in duša, vas prosim, da pridete v nedeljo v naš dom v Euclidu, ker je ta shod prirejen v ta namen za dobrobit tistih, kateri nas v duhu kličijo in prosijo na kolenih z povzdignjenimi rokami na pomoč. Ti reveži nas kličejo, strica in tete iz Amerike na pomoč.

Odbor.

Odpri srce, odpri roke,

Otiraj bratovske solze!

Pridite, bo lep program in tudi druge potrebe bo zadostila kar nam dopuščajo vojne razmere. Vse sovražstvo in drugo vrzite za ta dan v stran! Prejmite to povabilo in pridite zdravi!

Jas. I. Rotter

NE ODLAŠAJTE

z ureditvijo vašega DOHODNINSKEGA DAVKA

INCOME TAX

Vsem, ki so podvrženi dohodninskemu davku, se prijazno svetuje, da zadevo istega uredijo, kakor hitro dobijo od svojega delodajalca listek (Form W 2), ki izkazuje zaslužek preteklega leta in v tovarni pridržani davek.

Dotični, ki imajo tudi dohodke od svojih posestev in najemnin, je potrebno, da take dohodke vključijo k zaslužku, to je, nato ko so stroški za vzdrževanje posestev pravilno odbiti.

Firma AUGUST KOLLANDER ima v vseh zadevah, ki se tičejo dohodninskega davka, več letne izkušnje, se vam za to delo, ki bode pravilno in točno urejeno, toplo priporoča.

Pridite čim prej, kajti kadar je dovolj časa, se vsaki malenkosti lahko posveti več pozornosti, proti koncu je pa navadno naval in je težko vsem tako točno postreči kot bi se želelo. Čas za ureditev davka je do 15. marca. Torej za točno in pravilno ureditev vašega dohodninskega davka se čim prej obrnite na:

August Kollander

v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju,

6419 St. Clair Ave. Telefon: Henderson 4148

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT
Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Smejal se je, ko je mislil na ta sestanek. "Cerkve so ji za vse prav," si je dejal. "Tolažilo jo je, ker se je omožila z židom, udijo ji nekako odporno kretanje v političnem svetu, dostojanstvenost v boljši družbi, in zavetje v ljubezenskih razmerah. Na ta način ji služi vera za vsako rabo, kakor recimo židovskemu solnčniku. O lepem vremenu ti je palica, za solnce solnčnik, za dež dežnik, in kadar ne greš od doma, ga pustiš pred sobo. In takih je na stoletje; mar jim je gospod bog, a vendar nočejo, da bi kdo nanj naveljavljaj, in kadar prilika navede, ga porabijo za srednika. Se bi jih pregovarjal, naj gredo

stropa. Rad bi bil vedel, kdo je ta šetalec. Iskal ga je. Bil je rejen, plešast gospod, ki je hodil kvišku gledaje, klobuk za hrbtom.

Tu pa tam je klečala stara ženska in je molila, obraz v dlaneh.

Čustvo samote, zapuščenosti, pokoja je objelo tukaj duha. Luč, ki je prehajala ublažena skozi šipe, je bila očem mila.

Vrnil se je do vrat in je iznova pogledal na uro. Bilo je šele četrta na štiri. Sedel je blizu vhoda v glavno ladjo in hudo mu je bilo, da ni smel prizgati cigarete. Od drugega konca cerkve, od glavnega oltarja so se razlegali ves čas zlozni koraki rejenega gospoda.

Nekdo je vstopil. Du Roy se je burno okrenil. Bila je priprosta ženica v volnenem krilu, ki je pokleknila pri prvem stolu in je ostala mirna, s sklenjenimi rokami, oči uprte v nebo, vsa zatopljena v molitev.

Du Roy jo je opazoval z zanimanjem in se je izpraševal, kakšna bridkost, katera bolečina ali kak brezup bi utegnil tretji to ubogo srce. Beda ji je bila zapisana na obrazu. Nema- ra je imela povrh še moža, ki jo je pretepal, ali pa otroka na smrtni postelji.

Mrmral je sam pri sebi: "Uboge pare. Koliko je vendar

trpljenja na svetu!" In srd je zaplaval po njem proti neizprosnosti naravi. Potem je pomislil, da so ti siromaki vsaj uverjeni, da se ukvarjajo z njimi tam zgoraj, in da sta njihov dolg in njihovo imetje skrbno pretehtana in v nebeskih bukvah natančno zapisana. — Tam zgoraj. — Kje pa?

In Du Roy, ki ga je molk v cerkvi zazibal v široke sanje, je presodil z eno mislijo vse stvarstvo in je sklenil, šepetaje: "Kako je to vse skupaj neumno!"

Zašumela je ženska obleka in zdrznil se je. Bila je ona.

Vstal je in stopil živahno proti nji. Ni mu dala roke, zašepetala je: "Samo par trenutkov sem si utrgal. Takoj moram domov, poklekni skupaj, da naju ne opazijo."

In stopila je po veliki ladji ter iskala pripravnega in varnega prostora; videti je bilo, da dobro pozna to hišo. Obraz ji je zakrival gost pajčolan in hodila je tiho, da ji je bilo komaj slišati korake.

Ko je prišla blizu kora pri velikem oltarju, se je obrnila in je zašepetala s tistim vedno skrivnostnim glasom, s katerim govorimo v cerkvi: "Na strani bo boljše. Tukaj bi naju preveč videli."

Pred tabernakljem na velikem oltarju se je globoko poklonila in nalahno upognila kolena, potem je zavila na desno, šla malo proti vratom; tam se je odločila, stopila k klečalu in pokleknila.

Georges je zasedel klečalo poleg nje, in ko sta bila mirna, kakor bi molila, je začel: "Hvala vam. Obožujem vas. Vedno bi vam hotel praviti to; povedal bi vam, kako sem vas začel ljubiti, kako sem bil očaran takoj prvič, ko sem vas videl... Ali mi dovolite, da vam povem nekaj vse, kar mi je na srcu, da vam izrazim vse to?"

Poslušala ga je, drže se globoko zamišljeno, kakor da ničesar ne čuje. Odgovorila mu je skozi prste: "Saj sem blazna, da vam dovolim tako govoriti, blazna, ker sem prišla, blazna, ker delam, kar delam, in ker vam dajem upanje, da bi se utegnili ta... ta... ta zalelost nadaljevati. Pozabite vse to, morate, in ne govorite mi nikdar več o tem."

Prenehala je. On je iskal odgovora, odločnih, strastnih besed, a ker ni mogel spojiti svoje govorice s kretnjami, je bil kakor onemogel.

Jel je: "Ničesar ne pričakujem, ničesar ne upam. Ljubim vas. Storit, kar vam drago, jaz bom ponavljal to neprestano, tako krepko in tako goreče, da me boste naposled le razumeli. Prošiti vas hočem s svojo ljubeznijo, vlivati vam jo hočem v dušo, v sleherno besedo, uro za uro, dan na dan, da vas nazadnje prepoji kakor tekočina ki teče po kapljah, da vas ublaži, omehči, in pozneje

prišli, da mi odgovorite: "Tudi jaz, tudi jaz vas ljubim."

Čutil je, kako podhrteva njegova rama ob njegovi in kako se ji stresajo prsa; in zajecjajala je, prav naglo: "Tudi jaz, tudi jaz vas ljubim."

Izpreletelo ga je, kot da mu je padel težak udarec na glavo, in vzdihnil je: "O, moj bog!"

Nadaljevala je z ihtečim glasom: "Ali bi vam smela to povedati? Čutim, kako sem kriva in ničvredna... jaz... ki imam dvoje hčera... a ne morem... ne morem drugače... Ne bi bila verjela... nikdar si ne bi bila mislila... Prevzelo me je... prevzelo me je. Poslušajte... poslušajte... Nikoli nisem ljubila... samo vas... prisežem vam. In ljubim vas že celo leto, na skrivnem, na skrivnem v svojem srcu. O, trpela sem, ne veste, kako, borila se, ne morem več, ljubim vas..."

Plakala je med prste, sklenjene pred obrazom, in vse telo ji je drgetalo, tako silno jo je to pretreslo.

Georges je šepnil: "Dajte mi roko, da se je dotaknem, da jo stisnem..."

Počasi je vzela roko od obraza. Videl je, da ji je lice čisto mokro; konec trepalnic ji je visela solza, pripravljena, da se zdajci utrne.

Prijel je to roko in jo je stis-

skal: "O, kako rad bi pil vaše solze."

S tihim, strtim glasom, ki je bil podoben plaču, je dejala: "Nikarte ne storite ničesar slabega z menoj... izgubila sem se."

Na smeh mu je bilo. Kaj naj bi ji prizadel na tem kraju? Položil je njeno roko na svoje srce in je pral: "Ali čutite, kako bi je?" — Zakaj za loga strastnih fraz mu je bila že pošla.

A že nekaj minut so se približevali enakomerni koraki šetalec. Obhodil je vse oltarje in sedaj se je vračal, najmanj drugič, po stranski ladji na desni. Ko ga je gospa Walterjeva slišala čisto blizu stebra, ki jo je zaslanjal, je izvila svoje prste Georgesu iz roke in si je zopet zakrila obraz.

In oba sta klečala mirno, kakor da pošiljata skupaj vroče prošnje v nebo. Debeli gospod je šel mimo njiju, se ozrl malomarno po njiju ter se oddaljil.

Na spodnji kraj cerkve, ves čas s klobukom na hrbtu.

Du Roy pa, ki je hotel imeti sestanek drugje, nego pri Sveti Trojici, je zašepetal: "Kje vas bom videl jutri?"

Ni mu odgovorila. Bila je kakor brez življenja, spremenjena v kip genija molitve.

On pa: "Ali hočete, da se snideva jutri v parku Monceau?"

Odkrila je svoj obraz in ga obrnila proti njemu; mrtvaško bled ji je bil, strahovita bolečina se ji je začrtala vanj, in spregovorila je s pretrganim glasom: "Pustite me — pustite me sedaj — pojdite stran — pojdite stran — samo za pet minut — preveč trpim poleg vas — moliti hočem — ne morem — pojdite — pustite me, molila bom — sama — pet minut — ne morem — dajte, da prosim boga, naj mi odpusti — naj me reši — pustite me — za pet minut..."

(Dalje prihodnjik)

INCOME TAX

15 tega marca bo zadnji dan za izpolnitev listin dohodninskega davka. Kot prejšnja leta, tako bomo tudi letos v naših novih prostorih vsem na razpolago pri izpolnjevanju davčnih listin. Priporočljivo je, da se kakor hitro mogoče oglašite pri nas in listine izpolnite, ker zadnje dni bo težko vsem v zadovoljstvo postreči. Za točno in zanesljivo postrežbo obiščite

John Rožanc — INCOME TAX SERVICE
15607 Waterloo Rd., blizu E. 156 St. — IVanhoe 6561

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. Henderson 2088
Ambulancijska posługa podnevi in ponoči

Mary Grdina

1860

1945

Prečastiti duhovščini, cenjenim družtvom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali za svete maše, vence, avtomobile za pogreb, molitve in obiske ter pismeno sožalje ter vsem, ki so nam na kakršenkoli način prišli na pomoč ob času smrti naše nepozabne mame, ostajamo vedno hvaležni:

John

Matt

Nettie

Alice

Anna

Jerry

Louis

Hera

Cleveland, Ohio, 2. februarja, 1945.

Future Americans

These two young club members of the Hollywood club are looking seriously to the future, learning wood turning and doing very well too—solving future American problems.

Vi bi popravili razbito okno

naglo!

Vendar še VEČ mrzlot lahko pride skozi stene!

Nihče ne bi sedel pri razbitem oknu, dočim bi divjal zunaj blizzard. Bilo bi blazno! Nihče bi tega ne storil.

Toda delate skoro isto, če trpite izgubo druge gorkote, ki je ne vidite... izgube, ki vas stane morda še več.

Na primer izguba toplote skozi streho ali stene lia šipe pri oknih, ali toplote, ki uhaja skozi razpoke pri vratih in oknih.

Inzulacija, zimska okna in vrata in drugi pripomočki ustavijo izgubo gorkote skozi luknje, ki jih ne vidite. To delo se lahko stori sedaj. Od 15% do 25% se navadno prihrani na kurjavi, ako se to stori. Delo se lahko napravi vsak čas tekom leta.

Vprašajte vašega stavbenika in graditelja za ta material in postrežbo. Pokazal vam bo, kako naglo se vam izplača investicija za zimske pogoje v vaši hiši. Plačate ko hranite, z lahkimi odplačevanjem.

THE EAST OHIO GAS CO.

Govorniki: Josko Oven, Leo Kushlan, J. N. Rogelj in Ivan Bostjancich. Pričetek ob 3.30 uri pop.
ZVEČER IGRA ZALOKARJEVA ORKESTRA

JAVNI SHOD S PROGRAMOM
priredi podr. št. 106 SANS

V NEDELJO, 4. FEBRUARJA
v Slov. društvenem domu, Recher Ave.

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika oduščenega kaznjence)

(Nadaljevanje)

Takoj po praznikih so uveličali letni čas. Hodili nismo več popoldne na sprehod, ampak zjutraj od pol osme do pol devete ure. Delavni čas, ki je v zimskih mesecih trajal od osme ure zjutraj nepretrgoma do mraka (le opoldne je bilo četrt ure prosto, da so mogli kaznjenci použiti obed), je bil razdeljen zopet od osmih do dvanajstih in od dveh do šestih. Med opoldanskim odmorom so ljudje zapustili delavnice in počivali v sobah.

Dne 24. maja popoldne sem slonel ob oknu v pisarni in se naslajal ob zvokih godbe, ki je igrala nekje v bližini overturo najljubše mi opere "Carmen". Iz pločevinaste skodelice sem srebral počasi kavo ter razmišljal o lepih preteklih časih, ko sem krasne nedeljske popoldneve preživljal v družbi domačih, na raznih izletih v cvetoči prirodi, a sedaj jih moram v ozkem prostoru za zamreženim oknom in zaklenjenimi vrati. — Godba je igrala vse popoldne do večera.

Na spomlad se je otvorila pravcata fotografska sezona. Skoro ni minil dan, da ne bi fotografiral na centrali 12 do 15 mož. Kaznjence, čigar sliko je bilo treba izgotoviti, je sedel pred aparat, si položil roki na iztegnjenimi prsti eno nad drugo na prsi, nakar sem mu pripel pod vrat tablico z njegovim imenom in številko in ga tako fotografiral. Nato sem moral posneti njegovo sliko še s strani. Zbirka zanimivih tipov se je množila vedno bolj in bolj. Pisar številka 333 je izgotovljene slike obrezoval in jih lepil v spise kaznjencev.

S sprehoda sem oddaleč gledal razcvetene vrhove kostanjev na vrtu civilne bolnišnice in ostalo bujno zelenje, iz katerega je puhtel svež vonj, ki ga je veter prinašal to stran sivega obzidja na zeleno, prazno dvorišče. Nepopisno hrepenenje se je dvignilo v srcu ter se zopet onemoglo zgrudilo v ranjeno dušo. O, to so bili najtežji dnevi moje ječe. Dne 31. maja baš za Binkošti, sem dobil zopet poset. Izredno težko mi je bilo, ko so se obiskovalci poslovili od mene in sem jih videl, kako odhajajo v prelepi solnčni dan, a mene so odvedli nazaj v mračne zidove mrtvega doma.

Z junijem sem napredoval v drugi disciplinarni razred. Glasovanje hišnega reda so namreč vsi kaznjenci razdeljeni v tri skupine, ali tri disciplinarne razrede.

Prvo tretjino kazni odsluži kaznjencev v I., drugo v II. in tretjo v III. razredu. Vendar sme ostati v I. oziroma II. raz-

redu najdalje tri leta, nakar ga uvrste v tretji razred, v katerem ostane do konca kazni. S temi razredi so združene sledeče ugodnosti: kaznjencev I. razreda sme prejeti vsaka dva meseca po eno pismo od svojcev in takisto eno odposlati. Enako ga sme kdo od domačih poslati le vsaka dva meseca. V tem razredu prejema tudi najnižjo mezdo t. j. dnevno 27 par. V drugem razredu se skrči doba glede pismen in posetov na 6 tednov; mezdo mu povišajo za 9 par dnevno. Kaznjencev tretjega razreda lahko prejema pisma in posete vsak mesec. Njihova dnevna mezda znaša 54 par. Vodja kaznilnice sme dovoliti kaznjencem, ki se v najmanjšem oziru niso pregrešili proti hišnemu redu, izredno napredovanje v višji razred, to je, da more priti n. pr. kaznjencev I. razreda pred potekom predpisane dobe v II. razred. Kdor pa je za časa bivanja v enem razredu kršil trikrat hišni red, je zopet pomaknjen v nižji razred. Kdor izgubi tretji razred, ga ne more več dobiti nazaj. Morebitne izjeme so mogoče le z dovoljenjem uradniške konference.

Glede nakupa postranskih užitkov je določeno, da smejo porabiti kaznjenci I. razreda mesečno največ 9 Din, drugega razreda 12 Din in tretjega do največ 15 Din. Oddajo pismen, posete in nakup postranskih užitkov lahko vodja prepove, ke je kaznjencev z večjim pregreškom kršil hišni red.

Napredoval sem torej izredno. Nikoli ne bom pozabil junjskih večerov, ko smo stali s tovariši ob odprtem oknu, vdihovali vonjavi zraka in prisluškovali v mesečno noč. Na obeh oknih smo imeli vse polno dehtelih nagelnov, katere smo skrbno negovali. Kaznilnica je dremala v veličastnem miru, a tam, onkraj obzidja, je bilo življenje polno poezije, polno zaljubljenega hrepenenja in ljubezni. Iz vabeče noči so prihajali sladki glasovi gosli in glasovirja, vmes se je čula hrepenenja pesem. Zaprli sem oči in se v duhu zagledal na kavarniške verande in restavracijske vrtove, kjer sede ob tem času veseli ljudje in se radujejo življenja, uživajo zlato prostost. A jaz? Jaz, dvajsetletni človek, ki nisem zakrivil drugega, kakor to, da sem bil devet in dvajset dni zaljubljen, se moram pogoriti v ječi!

Do osme ure sem poslušal melodiozne utripe mestnega življenja. A ko so nas prišli iskat in nas odvedli v celice, so se prikradli skozi močno omrežje visokega okna glasovi iz predmestja. Skoro vsak večer sem čul preproste dvospeve mladih deklic, ki so se nemara šetale po stezah med vrtovi tam kje okoli Drave in na vse grlo pele sanja-

ve narodne pesmi. Iz daljave so se oglašali psi in zavijali v mesečno noč. Moja duša pa je trpela nepopisno.

Na Vidov dan dopoldne smo šli v kapelo k rečni maši. Na desni strani oltarja so bili pripravljeni rdeči pogrnjeni sedeži za uradnike, ki so prišli v frakih in s svetlimi, trdimi klobuki. Svečano so korakali po parketu med klopmi. Prvi je šel vodja in gledal po kaznjencih, ki so stali. Po opravi smo zapeli žalostinko "Vigred se povrne..." Ta dan so bili oproščeni trije Dalmatinci.

Julij — avgust — september. Paznik Ponižen je dobil tovariša. Odkazali so mu mesto pri drugem oknu, za Ponižnim hrbtom, kamor so postavili pol polomljeno, črno mizo zanj. Mož se je pisal Janez Komar. Bil je tisti, ki je vprašal takrat, ko smo čakali pred konferenčno sobo, kateri je Jerančič; samo, da se mi je zdel sedaj še veliko bledejši in slabotnejši. Celo dolgi zalisci mu niso mogli prikriti upadlih lic, ki so s svojo sumljivo barvo vzbujala domnevo, da ta človek ni zdrav.

Janezu Komarju je bil poverjen nov "resort" v upravi kaznilnice: evidenca hišnega inventarja. "Od zgoraj" je namreč prišlo povelje, naj se popišejo vsi predmeti od največjega stroja do zarjavele rovnice, ki je ležala kje med staro ropoti-

jo. V ta namen so podaljšali tudi nam pisarjem uradne ure večasih do enajste ure po noči. Zjutraj smo morali biti v pisarni ob pol sedmih. Uradnik, ki ga je poslalo višje državno pravdnštvo, je vodil in nadzoroval knjižno ureditev inventarja.

(Dalje prihodnjič)

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Buy a Bond and Build a BATTLESHIP

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDOR
Glenville 3830

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENDicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigriček.
Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic
GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

HECKER TAVERN
John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENDicott 8868
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigriček.
Odprto do 2:30 ure zjutraj

GAY INN
J. Marn in J. Simčič, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigriček. — Za prijetno družbo obiščite nas.

JANSA'S CAFE
1297 E. 55 St.
Serviramo najboljšo pivo, vino in žganje ter okusen prigriček. Odprto do 1. ure zjutraj. Se priporočamo za obisk.

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815-31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fenderje. Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. — EN. 1633

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Telercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

RAZNO
CARLSON'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
PREJE STOPAR'S
Mi imamo avto-rack; najnovjšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

JIM OKORN
Slovenski krojač
Čistilnica ženskega in moškega oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
Se priporočam

POZOR, HISSNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornejah, zgledite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. — HENDERSON 7749

WHERE THE FUEL GOES
A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed.

ANZLOVAR'S
6202 ST. CLAIR AVE.
Vogal E. 62 St. in St. Clair

Za delavce

5 UR NA DAN
je vse, kar se zahteva vašega časa, za delo v eni izmed naših kafeterij. Izkušnja ni potrebna. Preparacija zelenjave in druga dela. Obedi in uniforme proste.

Vprašajte za Mr. Watts

COLONNADE CAFETERIA
Leader Bldg.
524 E. Superior Ave.

Mali oglasi

PRALNE STROJE
VSAKOVRSNE, POPRAVLJAMO
VACUUM ČISTILCE
in vse druge hišne predmete
SHORE APPLIANCES
685 EAST 185 STREET
IV. 1782 — KE. 0448

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENDicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

BOLEČINE V HRBTU? TOPLOTO-HITRO!

Toplota olajša bolečine v mišicah—hitro, učinkovito. Da imate dobrodošlo, stalno olajšavo toplote za več dni, baš na bolečem mestu, denite velik Johnson's RED CROSS PLASTER—ali na težjega, toplejšega Johnson's Back Plaster... Lahka, aktivna medikacija prijetno segreje hrbet, oživi krvno cirkulacijo, odvrne podplutje, olajša bolečine... Gorko pokrivalo za blaga obdobja toplote života, protežira proti prepihu, nudi stalno podporo... Poskusite ta čist, lahak, zanesljiv način z "toploto zdravit" navaden hrbtobol in druge bolečine v mišicah—DANES. (V službu kroničnega hrbtobola, obiščite vašega zdravnika.)... Vedno zadržavajte PRISTINEGA, izdajalca po Johnson & Johnson.

Johnson's RED CROSS PLASTER
and
Johnson's BACK PLASTER

Spominski shod

V NEDELJO 4. FEB.

ob 7.30 uri zvečer se vrši v

Public avditoriju

BALLROOM

East 6th in Lakeside

GOST-GOVORNIK:

ROBERT MINOR

podpredsednik Komunistične politične organizacije

Nastopil bo nov zamorski Businessmen's Hour zbor

IGRA RUSSO'S GODBA

Vstopnina 25c

Shod prireja Cleveland Communist Political Association

CAMERA "Y" SHOP

16355 EUCLID AVENUE

pri Ivanhoe Rd.

Cameras — Enlargers

Kenikalije, papir, film in druge slikarske predmete

FANTJE IN MOŽJE!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.

IZDELJUJEMO OBLEKE PO MERI

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

Oglašajte v... Enakopravnosti

ŽENE IN DEKLETA

Pri nas imamo še vedno lepo izbero zimskih sukenj. Pridite sedaj, dokler je še lepa izbira. Imamo tudi lepo izbero oblek, moškega spodnjega perila, ženskih spodnjih hlač z elastiko, flanelastih nočnih srajc, gorkih blanket, rjuh ter vsakovrstnih jopičev, čisto volnenih za moške in ženske ter otroke. Imamo vsakovrstnega blaga, ki se ga rabi pri družini. Obiščite našo trgovino — se priporočamo.

ANZLOVAR'S
6202 ST. CLAIR AVE.
Vogal E. 62 St. in St. Clair

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zgledite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

STALNO DELO ZA STANOVITNE MOŠKE

ARC WELDERS TEŽAKI STROJNI POMOČNIKI

The Euclid Road Machinery Co.
1361 N. Chardon Rd.

Mali oglasi

Dovoljeno nam je upoštevati vohodu

POTREBUJE MOŠKE PRESS ASSEMBLER

EXTERNAL GRINDER

ENGINE LATHE

OPERATORJE

TURRET LATHE

OPERATORJE

RADIAL DRILL PRESS

OPERATORJE

VOZNIKA ELEKTRICNIH VOZIL

TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po

Visoka plača od ure in

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

Mali oglasi

Rad bi kupil avto

1938 ali 1940 Pontiac

dan, s 2 ali 4 vrati, 6

drov, ali pa 1938

Oldsmobile. Plačam

tovini. Za naslov se

v uradu Enakopravnosti

Stanovanje

s 4 sobami se odda v naj

rasli družini ali novopar

cem. Vse v najboljšem

Fornez, kopalka, itd. Za

se poizve v uradu tega

Proda se

moderno hišo s 3 stan

vsa oddana v najem; i

in poulične železnice.

vnjizbe, ter se proda p

cen. Pokličite MELROSE

ali se zgledite na 8423

way, med 2. in 4. uro

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za dru

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HED.

Nov 9x12 Congoleum

\$2.95

JACK BELKIN

1699 E. 55 St., nasproti

Avtna zavarovalnica

za 5 ali 10 tisoč dolarjev

za samo \$90.

Nova državna postav

ima vsak voznik avtomob

rovalnico na avtu. Za m

jasnla se obrnite na

MIHALJEVIČ BRO.

6424 St. Clair Ave.

TAPETIRANJE

Ali imate v hiši kak

stvo, da ne odgovarja

vaše zadovoljstvo —

ali stole, ki morajo bit

ljeni. Pokličite:

JOHN LUKAN

698 E. 159 St.

Rock & Rye

Cena \$2.63 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Prejeli smo pravkar

1,000 kvartov

Rock & Rye

Cena \$2.63 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Prejeli smo pravkar

1,000 kvartov

Rock & Rye

Cena \$2.63 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Prejeli smo pravkar

1,000 kvartov

Rock & Rye

Cena \$2.63 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Prejeli smo pravkar

1,000 kvartov

Rock & Rye

Cena \$2.63 kvart

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

Prejeli smo pravkar

1,000 kvartov

Rock & Rye

Cena \$2.63 kvart

Mandel